

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/270/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241477
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112241477.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 14C/426/2012-104 zo dňa 06.05.2015 a proti uzneseniu č. k. 14C/426/2012-115 zo dňa 23.07.2015 takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Potvrďuje rozsudok okrem výroku o vylúčení veci na samostatné konanie.

Potvrďuje uznesenie.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Vec vedenú pôvodne na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C 228/2012 vylúčil na samostatné konanie.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä spisov Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 7Er 306/2007, sp. zn. 9Er 195/2007, sp. zn. 9Er 17/2007, sp. zn. 8Er 403/2007, sp. zn. 6Er 20/2007, sp. zn. 6Er 33/2007, sp. zn. 8Er 165/2007, sp. zn. 7Er 24/2007 a sp. zn. 6Er 300/2007 a uviedol, že žaloba nie je dôvodná. Z exekučného spisu sp. zn. 7Er/306/2007 proti povinnému M. U. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 29.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.05.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 9Er 195/2007 proti povinnej M. C. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 15.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.04.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 9Er 17/2007 proti povinnej L. B. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 17.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.04.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er 403/2007 proti povinnému M. C. zistil,

že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 30.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.05.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 6Er/20/2007 proti povinnému M. B. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 07.04.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.05.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 6Er 33/2007 proti povinnej Q. V. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 07.04.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.05.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er 165/2007 proti povinnému B. I. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2010 (správne malo byť uvedené 15.10.2009 - poznámka odvolacieho súdu) a súd uznesením zo dňa 06.04.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.04.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 7Er 24/2007 proti povinnej Q. L. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 01.04.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.01.2011 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu sp. zn. 6Er 300/2007 proti povinnej M. C. zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 15.10.2009 a súd uznesením zo dňa 31.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.05.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Prvostupňový súd vec právne posúdil podľa čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z), § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Uviedol, že v prejednávanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v 30-dňovej zákonnej lehote. Súd dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia súdu o tomto návrhu, rozhodne nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V uvedenej veci bol postup exekučného súdu po doručení návrhu na zmenu súdneho exekútora plne opodstatnený a zákonom podložený, a teda súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu. Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal; žalobca v otázke preukázania škody neunesol dôkazné bremeno, keď podľa názoru súdu, ani predložením znaleckého posudku nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčísliť bez predloženia konkrétnych dôkazov o vynaložení jednotlivých nákladov. V tomto ohľade je podstatné to, že nie je daný základ nároku, preto sa súd už ani bližšie nezaoberal výškou nárokov žalobcu. Napokon žaloba nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody. Žalobca uplatnil aj nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že u žalobcu, v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu, došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, že došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, resp. insolvenčii povinného, pričom sa jedná iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Súd mal taktiež za to, že nie je správny názor žalobcu, že v príčinnej súvislosti s nerozhodnutím o zmene súdneho exekútora v zákonnej lehote mu mohla vzniknúť škoda, pretože priebeh exekúcie nemôže byť ovplyvnený zmenou osoby exekútora, keďže až do rozhodnutia súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora má vo veci konať pôvodný exekútor. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovaná si s poukazom na ustanovenie § 151ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania neuplatnila a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Keďže sa súdu doposiaľ nepodarilo zabezpečiť všetky podklady (exekučné spisy) potrebné pre rozhodnutie tejto spojenej veci, s poukazom na ustanovenie § 112 O.s.p., vylúčil na samostatné konanie vec pôvodne samostatne vedenú Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C/228/2012.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevyvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že súd nie je oprávnený polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonan dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom do 31.12.2012. Odvolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci nebola dôvodná.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenou zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť

vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Súd prvého stupňa správne uzavrel, že v danom prípade žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd vychádzal z konkrétnych okolností exekučných spisov, v ktorom exekučný súd - Okresný súd Vranov nad Topľou mal nesprávnym úradným postupom spôsobiť žalobcovi škodu, pričom správne poukázal na to, že v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Er 306/2007, sp. zn. 9Er 195/2007, sp. zn. 9Er 17/2007, sp. zn. 8Er 403/2007, sp. zn. 6Er 20/2007, sp. zn. 6Er 33/2007, sp. zn. 8Er 165/2007, sp. zn. 7Er 24/2007 a sp. zn. 6Er 300/2007 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu, lebo pri hromadne podaných žiadostiach žalobcu o zmenu súdneho exekútora bolo potrebné prihliadať aj na rozsah technicko-administratívneho spracovania týchto žiadostí, plynutie času a následné rozhodnutie žiadosti. Isté oneskorené rozhodnutie exekučným súdom pri konkrétnom posúdení skutkových okolností veci, ako aj charaktere podaní a počte podaní, času potrebného na ich spracovanie, nemožno hodnotiť za zbytočné prietahy spôsobené exekučným súdom, a teda táto okolnosť nezakladá dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu.

K námietke stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že ani žalobcom tvrdené skutočnosti o právnej neistote v súvislosti s vymáhaním pohľadávky nemožno považovať za dôvodné, lebo i napriek nerozhodnutiu o žiadosti o zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej Exekučným poriadkom, úkony exekučnej činnosti vykonával pôvodný súdny exekútor na základe udeleného poverenia. Len nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prietahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôrazňuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bol žalobný návrh zamietnutý a v súvisiacom výroku o trovách konania potvrdil ako správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p..

Uznesením č. k.14C 426/2012 - 115 zo dňa 23.07.2015 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia v zmysle položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod.. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29.03.2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe

Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosť možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 252/05 zo dňa 22.03.2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe Ústavy v jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorým stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01.10.2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené (§ 4 ods. 1 písm. k Zákona o súdnych poplatkoch). Navrhol vyhovieť odvolaniu a napadnuté uznesenie zrušiť v rámci autoremedúry v zmysle ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku alebo napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady.

Zákonný sudca podanému odvolaniu nevyhovел v zmysle ust. § 374 ods. 4 O.s.p..

Odvolací súd preskúmal aj toto napadnuté rozhodnutie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007. Zákomom č. 286/2012 Z.z. zo dňa 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona, došlo k novele Zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s účinnosťou novely č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu Zákona o súdnych poplatkoch s poukazom na znenie § 1, § 5 a § 6 ods. 2 veta druhá citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z..

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.04.2014).

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v obdobnej veci už rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, napr. uznesením č. k. IV. ÚS 340/2014-8 zo dňa 15.06.2014, práve vo veci týkajúcej sa žalobcu, ako aj poplatkovej povinnosti za podané opravné prostriedky. Zo záveru rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplýva, že postupom všeobecných súdov nebolo porušené právo účastníka na súdnu ochranu zaručené Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) ani právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, ktorým je Slovenská republika viazaná, ak bola žalobcovi rozhodnutím všeobecných súdov uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo veci náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie o poplatkovej povinnosti žalobcu ako vecne správne v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.